

A sétálás, az olvasás és a szeretés fene nagy érzéséről

„Sétálni evvel a könyvvel és olvasni, szerettem. Ekkor láttam magamat kívülről, és az, kit láttam, nagyon tetszett, szerettem.” (Esterházy: HC, 466)

1.

Sétálni, olvasni és szeretni – három szó, melyek mindegyikét az utolsóval erősítem meg: szeretek sétálni, olvasni is szeretek, és szeretni is szeretek. De valahogy egyszerre nem megy mindhárom.

Szeretek sétálni, hónom alatt a könyvvel, jó sok könyvvel nem, mert az már nehéz, kipotyoghat, elszórhatom, szúrhatja a hónom alját, vagy egyszerűen elzsibbad a karom az erős szorítástól, mert ha sok van, akkor szoríthatnék kom van. Szeretek sétálni, általában nem egyedül, mert nem szeretek hallgatni, ahogy azt sem, ha nem szólnak hozzám. Ha nincs társaságom, mindig attól félek, hogy végül elkezdek beszélgetni önmagammal, hogy a fejemben zakatoló gondolatokat kimondom, szóval hangoskodom akaratlanul, és ami még rosszabb: számomra észrevétlenül. Sétáláshoz kényelmes cipőt kell viselni, mert igazán bosszantó, ha egy törés vagy egy – akár még feszes, akár már kifakadt, akár víz-, akár vér- – hólyag áthúzza a számítást: értsd: ha haza kell menni vagy le kell pihenni előbb, mint ahogy azt elterveztük.

Szeretek olvasni, főleg könyvet, általában vaskosat, de nem túl vaskosat. Mondjuk legyen négyszáz oldal vagy akár ötszázban is kiegyezhetünk, de attól több szóba sem jöhet. Ehhez képest olvasok hétszáz oldalakat is, de azokat nem szeretem. Általában fekvé olvasok, sétálva nem szeretek, és nem is értem, miért sétálnék könyvvel a kezemben, szemem a könyvön, szóval azt olvasva. Egyébként az ilyen felelőtlen olvasók okozzák általában a legmulatságosabb közlekedési baleseteket. Például egy felkészületlen homlok találkozása egy érdes fával vagy egy hideg fémcsővel. Ezek nem szép és – azt hiszem, ebben is mindenki egyetért velem – nem is csodálatos találkozások. Fekvé olvasni azért jó, mert akkor legalább nem görnyed a hátam, nem kell attól félni, hogy hát én bizony púpos leszek, de ha leszek, majd senkinek se kellek, úgyhogy fekszem, a könyv a mellemen, s ezek után igazán belátható, miért nem jó a túl hosszú könyv. A folyóirat nem alkalmas a fekvő olvasásra,

mert túlságosan puha, általában könnyen hajlik, nyaklik, éppen ezért megterhelő.

Sétálni egy konkrét könyvvel. Evvel, csakis evvel szeretek. Hónom alatt, mert mellkasomhoz csak akkor szorítom, ha a birtoklást nyomatékosítani akarom, vagy ha szeretném, ha a velem szembejövő látná, hogy mit olvastam, olvasok, netalán fogok olvasni. Az evvel lehet egy állandósult konkrétság – ebben az esetben egyfajta ereklyeként vagy bibliaként működik – de egy mindig újabb és újabb tárgyra vándorló, kijelölő pozíció is lehet – s hogy ebben a pillanatban melyik könyv az evvel, ez vagy a divattól, vagy a kell-től, vagy az ajánlástól stb. függ.

Szeretni is szeretek, mert ilyenkor megtelik a szívem, madarat lehet velem fogatni, és azt hiszem, ilyenkor szokták még a pillangószárny-verdesét is – kizárólag hasban – említeni. Ha szeretek, tetszelgek ebben az érzésben, ezért van az, hogy legszívesebben mesterségesen is előidézném. Sokszor. Ezért viszem például a könyvet sétálás közben a hónom alatt, és ezért nem rakom a táskába, holott az elég nagy.

Olyan ez, mint amikor a szembejövő én vagyok. Látom a lányt, hóna alatt a könyvvel sétálni és szeretni. És ilyenkor nagyon örülök, minden narcizmustól függetlenül, mert ekkor a másik tekintetében látom önmagam, és a másikként örülök a lány (aki csak mellest én) fene nagy jó érzésének. Mert azt hiszem, fene nagy jó érzés ez, persze.

2.

Hogy az apropó világossá váljon: az evvel egy Szenteleky-könyv volt, és nem a divat miatt – főleg, mert manapság nem divat vajdasági magyar irodalmat olvasni, pláne nem a múlt századelőről, a kivétel Kosztolányi és Csáth pedig erősíti a szabályt. A kellés és az ajánlás egyszerre jelölte ki az *Isola Bellát*, és azért nem verseskötet lett, mert inkább vagyok próza-, mint versolvasó. Egyébként számomra jobbra sikeredett, mint a Szenteleky-versopus. Kisregény, éppen elég rövid, azaz jó, hogy nem lett hosszabb, és zöld a könyvborítója, de ha leveszem, okkersárga. Szeretem, ha a védőborító és a kemény kötés színben és mintában eltér egymástól, mert akkor variálhatóbb, öltözékemhez könnyebben illeszkedő. Az *Isola Bella* egyszínű, nincs rajta minta – ez még jobb, mert a mintás nem minden esetben illik a mintához, én pedig előszeretettel hordok mintás ruhát. A zöld és okker a természet színei, éppen ezért a város zajától mentesebb, fás, parkosított övezetekbe jártam, Szentelekyvel a hónom alatt, sétálni. Ráadásul itt még a mellkasomhoz is szoríthattam, mert általában gyerekekkel találkoztam, akik vagy nem tudnak olvasni, vagy nem érdekelte őket, hogy mit és miért szorongatok.

Szegeden Szentelekyvel járni az utcákat: nem ciki, de legalábbis furcsa, s ez nem amiatt van, mert Szentelekyt ciki lenne olvasni, hanem mert nem tudják, hogy ki is az a Szenteleky, s tegyük ehhez még azt is hozzá, amit a Kant-tanárom mondogat: az embereknek minden gyanús, amit nem ismernek. Éppen ezért gyanús az az ember, aki Szentelekyt birtokol, szorít a mellkasához, gyanús maga Szenteleky is. Azonban, ha a *Harmonia caelestis* ruhámhoz csöppet sem illő, a mintakavalkádtól elütő lovacska, hintós, vadászatos, falliocentrikus kötetét szorongatnám, akkor fel se tűnnék. Szóra se méltatnának, hiszen ez olyan természetes, divatos, vagy ha méltatnának, akkor is elismerően. Nem lennék gyanús. Úgy látszik, a rendszert bomlasztom, ha Szentelekyvel járok, hiszen a neve neki is *y*-ra végződik, mint Esterháznak, nemesi hangzás, illetve az *e*, *s* és *t* hangzók egyezése miatt hasonlatos a kettő – ami pedig az elfogadotthoz, az ismerthez mint nem ismert és nem legitim hasonlatos, hát az legalább kétszeresen is gyanús.

Gyanús szerzőt olvasva én is gyanússá váltam. Hiába húztam az okkerhez vöröset, a zöldhöz narancsot vagy barnát. A parkok, a szaladgáló kutyák és játszó gyerekek között a környezet magába szívott, a városban viszont szinte világítottam. Mégsem bántott a dolog, mert tudtam, hogy valahol azért mégiscsak egy Szép Sziget vagyok. Néha okker, néha zöld, de mindenképp szép, és mindenképp örül.

